

ЧОРНОБИЛЬСЬКА ЗОНА: ВІДЧУЖЕННЯ ЧИ РЕАБІЛІТАЦІЯ?

Зона відчуження складає 2600 квадратних кілометрів ... За час, після катастрофи, рівні радіоактивного забруднення цієї території значно зменшилися: відбувся природний розпад радіонуклідів, постійно проводяться заходи щодо зниження доз опромінення й створення безпечних умов для проживання населення на забруднених територіях. Однак ще довгий час зона відчуження буде джерелом забруднення практично всіх екологічних навколишнього середовища. Цей факт визначає її потенційну небезпеку як для населення, що мешкає на її території, так і для жителів прилеглих регіонів.

Розповідає народний депутат, член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Микола ПРИСЯЖНЮК:

– На березень, або на початок квітня, ми плануємо виїзне засідання Кабінету Міністрів у Житомирській області, де мають розглядатись проблеми, пов'язані з Чорнобильською катастрофою. Це, в першу чергу, питання захворювань, які виникають у мешканців, особливо у дітей, що проживають на забрудненій території. По-друге, досягнуто домовленості із Прем'єр-міністром п. Януковичем із головою Державної адміністрації Житомирської області п. Павленком про те, що, в першу чергу, всі кошти будуть спрямовані на добудову обласної лікарні. Сьогодні ми разом з аграрним комітетом ВР працюємо над виділенням фінансування для посіву певних культур, якими можна було б очистити землю – це друге питання. І третє – ми йдемо на те, щоб для тих 5-ти областей, які забруднені внаслідок Чорнобильської катастрофи, побудувати єдиний по-

тужний завод, що дасть можливість контролювати м'ясо-молочну продукцію, і дати всім зрозуміти: м'ясо сьогодні забруднене, чи ні? Воно повинне йти на утилізацію, чи його можна випускати для споживання...

– Якщо проаналізувати демографічний стан забруднених областей, – продовжує Микола Присяжнюк, – ми бачимо, що там практично постійно катастрофічно зменшується чисельність населення – ми безвільно віддаємо території. Мусимо зрозуміти, що території, які були забруднені Чорнобильською катастрофою, можуть взагалі залишитись без населення. А це не зовсім правильно. І прикладом для нас має бути Японія, яка поборолася наслідки ядерного вибуху, і локалізувала ці проблеми. Я переконаний – нам по силі провести локалізацію, і ми це зробимо.

У нинішньому році ми започаткуємо названі вище програми. Для

Міністерства аграрної політики бюджетом уже передбачено відповідні кошти для проведення робіт з рекультивациі й відновлення земель. Тож треба розумно й відповідально підійти до витрачання бюджетних коштів, щоб задіяти їх таким чином, аби в першу чергу надати максимальну допомогу постраждалим від Чорнобильської катастрофи, і друге, як наслідок, – щоб могли здійснити максимум заходів, які б очистили територію від забруднення.

У Білорусі, наприклад, завдяки новітнім технологіям, на донедавна забруднених територіях, цині вирощується придатна для споживання продукція. Схожі технології розроблено і в Україні. Завдяки їм практично за кілька років сільськогосподарські угіддя можна повністю відродити з їх потенціалом родючості й безпеки.



ЧОРНОБИЛЬСЬКА ЗОНА: ВІДЧУЖЕННЯ ЧИ РЕАБІЛІТАЦІЯ?



Продовження. Початок на 1-ій стор.

На думку вчених, для якнайшвидшого відтворення забруднених радіонуклідами сільськогосподарських угідь, необхідно розробити спеціальну програму впровадження протирадіаційних заходів для наукового супроводу в агропромисловому виробництві. Серед таких заходів може бути створення спеціальних фермерських комплексів повного циклу з вирощування худоби та сільгосппродукції.

Необхідно відпрацювати систему, – зауважує Микола Присяжнюк, – можливо, й лізингу. Але лізингу не того, який існує сьогодні в аграрному секторі, а такого, щоб держава могла побудувати сучасні ферми, завести високопродуктивне стадо, навчити фермерів працювати з цим стадом. Потім звести лабораторії, сертифіковані забійні цехи й передати це в господарство лізинг тому фермеру, якого, будуючи ці комплекси, вивчили, і який, під наглядом державних фахівців, буде втілювати цю фермерську програму. Тобто, ми не можемо сьогодні надати в лізинг трактор і сказати: "Дай нам м'ясо яловичини, вирощене по європейських стандартах". Ми повинні задіяти весь цикл, весь комплекс. Тоді фермер зможе і кошти повернути, і дати ту продукцію, яка буде конкурувати і на європейському, і на світовому ринку. Адже ми говоримо, що йдемо до євростандартів. А євростандарти не передбачають подвірного утримання худоби – ні на м'ясо, ні на молоко. Тобто, жодне сертифіковане за європейськими стандартами молокопереробне підприємство не візьме молока з подвір'я. Ось про це ми повинні думати. Ці заходи відразу нададуть нам можливість мати сертифіковану продукцію на всіх ступенях її переробки і тоді вже ми, по стандартах, будемо рухатись до Європи. Адже до тих же 90-х років Україна була однією з потужних країн, яка давала близько семи мільйонів тонн м'яса. Нині у світі його виробляється 250 мільйо-



нів тонн, ми б виробляли сім, тобто більше 5-ти відсотків світового виробництва. І якраз з таким підходом можна відновити ті позиції, на яких ми були. Нам не треба сьогодні вигадувати якийсь велосипед, який завезе нас невідомо куди. Нам треба вийти на старт 90-х років.

Більш ефективна реалізація Програми подолання наслідків Чорнобильської катастрофи триватиме не один рік. Однак перші її результати можна буде відчутти в найближчі роки. Адже, завдяки комплексному розв'язанню проблеми населення, що проживає в Чорнобильській зоні, отримає гарантовані робочі місця, а отже, українські чорноземи знову працюватимуть на сільське господарство.

Підготувала Галина МОЙСЕСВА